

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 14.7.2004
COM(2004) 495 τελικό

2004/0167 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το άρθρο 158 της συνθήκης ΕΚ θεσπίζει τον κοινοτικό στόχο προώθησης της εναρμονισμένης ανάπτυξης, και το άρθρο 160 προβλέπει το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) με στόχο την διόρθωση των περιφερειακών ανισοτήτων.

Η πρόσφατη διεύρυνση ενίσχυσε τις περιφερειακές ανισότητες εντός της ΕΕ δεδομένου ότι αυξήθηκε ιδιαίτερα η έκταση των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών. Οι περιφέρειες αυτές με κατά κεφαλήν ΑΕΠ που κυμαίνεται από το 30% ως το 75% του κοινοτικού μέσου όρου αντιμετωπίζουν την πρόκληση να πετύχουν τη σύγκλιση. Στις πιο αναπτυγμένες περιοχές, από την άλλη πλευρά, η διαρκής πρόκληση είναι να εδραιώσουν και να ενισχύσουν τη σχετική τους ελκυστικότητα αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητά τους προκειμένου να συμβάλουν στην εναρμονισμένη ανάπτυξη του εδάφους της Κοινότητας.

Ταυτόχρονα η διεύρυνση αύξησε τον αριθμό των συνόρων της ΕΕ. Αυτό απαιτεί μεγαλύτερη εδαφική συνεργασία με βάση κοινά έργα για τοπική ανάπτυξη στα πλαίσια διασυνοριακής συνεργασίας, δράσεις για ενοποιημένη εδαφική ανάπτυξη στα πλαίσια διεθνικής συνεργασίας και δίκτυα ανάπτυξης και ανταλλαγών.

Οι διαφορές στο επίπεδο της περιφερειακής ανάπτυξης εντός της Κοινότητας απαιτούν ενίσχυση τόσο από πλευράς προϋπολογισμού όσο και από πλευράς δράσεων. Κατά συνέπεια οι δράσεις του ΕΤΠΑ διαφοροποιούνται ανάλογα με την περιφέρεια που λαμβάνει ενίσχυση, ενώ παραμένουν επικεντρωμένες στις προτεραιότητες της Ένωσης, που καθορίστηκαν στη Λισσαβόνα και στο Γκέτεμποργκ.

Στα πλαίσια του στόχου «Σύγκλιση» το ΕΤΠΑ διατηρεί ευρεία ποικιλία παρεμβάσεων, που αντανακλούν τις σημαντικές ανάγκες που αντιμετωπίζουν οι εν λόγω περιφέρειες. Αυτό θα πρέπει να επιτρέψει στις περιφέρειες να κινητοποιήσουν και να εκσυγχρονίσουν τους πόρους τους και να δρομολογήσουν διαδικασία ενοποιημένης και αειφόρου περιφερειακής ανάπτυξης. Νέα έμφαση δίδεται στην έρευνα, στην καινοτομία και στην πρόληψη των κινδύνων, ενώ οι υποδομές διατηρούν σημαντικό ρόλο.

Ο στόχος «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» αφορά τρεις τομείς : καινοτομία και οικονομία της γνώσης, που επιδιώκει να βελτιώσει την ποιότητα των περιφερειακών οικονομιών, περιβάλλον και πρόληψη των κινδύνων, προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα αυτής της ανάπτυξης και τέλος πρόσβαση σε υπηρεσίες μεταφορών και τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών με στόχο τη μείωση της απομόνωσης των περιφερειών από τα δίκτυα μεταφορών και δεδομένων, γεγονός που αποτελεί προϋπόθεση για να γίνουν πιο ελκυστικές.

Ένας ειδικός στόχος προβλέπεται για την εδαφική συνεργασία σε διασυνοριακό και διεθνικό επίπεδο, με βάση μια ποικιλία δράσεων που συνδέονται με τους στόχους της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ. Η διαπεριφερειακή διάσταση, από την άλλη πλευρά, αποτελεί τμήμα της επιμερισμένης διαχείρισης των προγραμμάτων στα πλαίσια των προηγούμενων δύο στόχων. Στηρίζεται σε μια προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω, που εξασφαλίζει τη συμμετοχή όλων των φορέων και την επιτυχία των υλοποιούμενων δράσεων. Στα πλαίσια αυτού του στόχου θα συνεχίσει να παρέχεται στήριξη στην ανάπτυξη δικτύων ανταλλαγών, ανάλυσης και μελετών μεταξύ περιφερειών και τοπικών αρχών. Απλοποιούνται και αποσαφηνίζονται οι κανόνες του προγραμματισμού και της διαχείρισης.

Τέλος, το ΕΤΠΑ αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στις εδαφικές ιδιαιτερότητες, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 299 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ. Από την άποψη αυτή ο κανονισμός επιτρέπει κατά τη διάρκεια της φάσης εκπόνησης σχεδιασμού των προγραμμάτων τη διαφοροποίηση των επιλογών προκειμένου να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη κατάσταση των αστικών και αγροτικών περιοχών και των περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα. Επίσης, προβλέπει χρηματοδότηση των πρόσθετων δαπανών λόγω της περιφερειακής θέσης των εξόχως απόκεντρων περιοχών.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 162 παράγραφος 1 και την δεύτερη υποπαράγραφο του άρθρου 299 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής¹,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών³,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 160 της συνθήκης προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συμβάλλει στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Κοινότητα. Συνεπώς το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση της απόκλισης μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών και στη μείωση της καθυστέρησης που παρουσιάζουν οι μειονεκτικές περιφέρειες, οι νήσοι και οι αγροτικές περιοχές.
- (2) Οι διατάξεις που είναι κοινές για τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. (...) ⁴ περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, και το Ταμείο Συνοχής. Απαιτείται να καθοριστούν οι ειδικές διατάξεις σχετικά με τον τύπο των δραστηριοτήτων που είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ στα πλαίσια των στόχων που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό.
- (3) Το ΕΤΠΑ θα πρέπει να χορηγεί ενίσχυση στα πλαίσια συνολικής στρατηγικής για την πολιτική συνοχής που θα εξασφαλίζει μεγαλύτερη συγκέντρωση της ενίσχυσης στις προτεραιότητες της Κοινότητας, ιδίως εκτός των λιγότερο αναπτυγμένων περιοχών.

---

¹ ΕΕ C [...], της [...], σ. [...].

² ΕΕ C [...], της [...], σ. [...].

³ ΕΕ C [...], της [...], σ. [...].

⁴ ΕΕ L [...] της [...], σ. [...].

- (4) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. (...) προβλέπει ότι η επιλεξιμότητα των δαπανών θα πρέπει να καθορίζεται σε εθνικό επίπεδο με ορισμένες εξαιρέσεις, για τις οποίες απαιτείται να καθοριστούν ιδιαίτερες διατάξεις. Κατά συνέπεια θα πρέπει να καθοριστούν οι εξαιρέσεις που σχετίζονται με το ΕΤΠΑ.
- (5) Η αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση των δράσεων που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ σχετίζεται με τη χρηστή διαχείριση και την εταιρική σχέση μεταξύ όλων των σχετικών εδαφικών και κοινωνικοοικονομικών φορέων και ιδιαίτερα των περιφερειακών και τοπικών αρχών.
- (6) Με βάση την εμπειρία και τις επιτυχίες της κοινοτικής πρωτοβουλίας για τις αστικές περιοχές που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 1) στοιχείο β) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 της 21ης Ιουνίου 1999 περί καθορισμού των γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία⁵, η αστική διάσταση θα πρέπει να ενισχυθεί με την πλήρη ενσωμάτωση μέτρων για τον τομέα αυτό στα επιχειρησιακά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.
- (7) Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να καταβληθεί προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα και η λογική συνέπεια μεταξύ της ενίσχυσης που χορηγείται από το ΕΤΠΑ και αυτής που χορηγείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο για την Αγροτική Ανάπτυξη με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. (...) ⁶ και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. (...) ⁷. Κατά συνέπεια τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ θα πρέπει να υποστηρίζουν τη διαφοροποίηση των αγροτικών οικονομιών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία, και τον προσανατολισμό τους προς δραστηριότητες που διαφέρουν από τις παραδοσιακές.
- (8) Απαιτείται να εξασφαλιστεί ότι οι δράσεις που υποστηρίζονται από το ΕΤΠΑ υπέρ μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων θα λαμβάνουν υπόψη και θα υποστηρίζουν την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χάρτη για Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις που θεσπίστηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Santa Maria de Feira.
- (9) Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, ιδίως με τη διεύρυνση, υπό εξαιρετικές συνθήκες, του πεδίου εφαρμογής του ΕΤΠΑ προκειμένου να είναι σε θέση να χρηματοδοτήσει λειτουργικές δαπάνες που συνδέονται με την κάλυψη του επιπλέον κόστους σε ορισμένους τομείς. Για την παρέκκλιση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως νομική βάση το άρθρο 299 παράγραφος 2 της συνθήκης.
- (10) Το ΕΤΠΑ θα πρέπει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της πρόσβασης και της απομόνωσης από τις μεγάλες αγορές που έχουν οι περιοχές με εξαιρετικά αραιή πυκνότητα πληθυσμού, όπως αναφέρεται στο πρωτόκολλο αριθ. 6 της πράξης προσχώρησης της Αυστρίας, Φινλανδίας και Σουηδίας. Το ΕΤΠΑ θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίσει τα ειδικά προβλήματα που έχουν ορισμένα νησιά, ορεινές περιοχές και αραιοκατοικημένες περιοχές των οποίων η γεωγραφική θέση επιβραδύνει την ανάπτυξή τους.

---

⁵ EE L 161, 26.6.1999, σ. 1. Κανονισμός που τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 2003.

⁶ EE L [...] της [...], σ. [...].

⁷ EE L [...] της [...], σ. [...].

- (11) Το ΕΤΠΑ θα πρέπει να φροντίζει για την επίτευξη συνέργιας με τις ενισχύσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του Ταμείου Συνοχής. Πρέπει επίσης να εξασφαλίσει τη συμπληρωματικότητα και τη λογική συνέπεια με άλλες κοινοτικές πολιτικές.
- (12) Απαιτείται να καθοριστούν ειδικές διατάξεις σχετικά με τον προγραμματισμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των επιχειρησιακών προγραμμάτων στα πλαίσια του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία».
- (13) Απαιτείται να ενισχυθεί η αποτελεσματική διασυνοριακή και διεθνική συνεργασία με χώρες που γειτονεύουν με την Κοινότητα, όπου αυτό απαιτείται, προκειμένου να εξασφαλιστεί πως είναι δυνατόν να ενισχυθεί αποτελεσματικά η ανάπτυξη των περιφερειών των κρατών μελών που συνορεύουν με τρίτες χώρες. Κατά συνέπεια, ενδείκνυται να επιτραπεί σε εξαιρετική βάση η χορήγηση ενίσχυσης από το ΕΤΠΑ για έργα που βρίσκονται στην επικράτεια τρίτων χωρών όταν αυτά αποβλέπουν στο να επωφεληθούν περιφέρειες της Κοινότητας.
- (14) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1783/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 1999 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης⁸ θα πρέπει να καταργηθεί.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός καθορίζει την αποστολή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το πεδίο εφαρμογής των ενισχύσεων που χορηγεί όσον αφορά τους στόχους «Σύγκλιση», «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», και «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...) περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και τους τύπους των δαπανών που είναι επιλέξιμοι για ενίσχυση.

Περιέχει ειδικές διατάξεις σχετικά με την αντιμετώπιση αστικών και αγροτικών περιοχών, περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία, των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, και των περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα.

Περιέχει επίσης ειδικές διατάξεις σχετικά με τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία», ιδίως όσον αφορά τον προγραμματισμό, την υλοποίηση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο.

---

⁸ ΕΕ L 213, 13.8.1999, σ. 1.

Άρθρο 2

Σκοπός

Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στην χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης της περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Στα πλαίσια αυτά το ΕΤΠΑ υλοποιεί τις προτεραιότητες της Κοινότητας και ιδιαίτερα τις ενέργειες τόνωσης της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας, τη δημιουργία σταθερών θέσεων απασχόλησης και την προώθηση της περιβαλλοντικά ορθής ανάπτυξης.

Άρθρο 3

Πεδίο παρέμβασης

1. Η ενίσχυση του ΕΤΠΑ εστιάζεται σε περιορισμένο αριθμό θεματικών προτεραιοτήτων. Ο τύπος και το εύρος των δράσεων που χρηματοδοτούνται στα πλαίσια κάθε προτεραιότητας αντικατοπτρίζει τη διαφορετική φύση των στόχων «Σύγκλιση», «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» και «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5 και 6 του παρόντος κανονισμού.
2. Το ΕΤΠΑ συγχρηματοδοτεί τα εξής :
  - α) παραγωγικές επενδύσεις,
  - β) υποδομές,
  - γ) άλλες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες που περιλαμβάνουν υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις, δημιουργία και ανάπτυξη χρηματοδοτικών μέσων όπως επιχειρηματικού κεφαλαίου, ταμείων δανειοδότησης και εγγυήσεων και ταμείων τοπικής ανάπτυξης, επιδοτήσεις επιτοκίου, υπηρεσίες γειτονιάς και ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ περιφερειών, πόλεων και των συναφών κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών φορέων,
  - δ) τεχνική βοήθεια όπως αναφέρεται στα άρθρα 43 και 44 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...).

Άρθρο 4

Σύγκλιση

Για τον στόχο «Σύγκλιση» το ΕΤΠΑ εστιάζει την ενίσχυση που χορηγεί στην υποστήριξη βιώσιμης ενοποιημένης περιφερειακής και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης μέσω της κινητοποίησης και της ενίσχυσης ενδογενών δυνατοτήτων με προγράμματα που στοχεύουν

στον εκσυγχρονισμό και στη διαφοροποίηση των περιφερειακών οικονομικών δομών, κυρίως στους ακόλουθους τομείς:

- 1) Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (Ε&ΤΑ), καινοτομία και επιχειρηματικότητα, συμπεριλαμβανομένης και της ενίσχυσης δυνατοτήτων περιφερειακής έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, ενίσχυση της Ε&ΤΑ σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και μεταφορά τεχνολογίας, βελτίωση των δεσμών μεταξύ των ΜΜΕ, των πανεπιστημίων και των ερευνητικών και τεχνολογικών κέντρων, ανάπτυξη επιχειρηματικών δικτύων και ομάδων, στήριξη για την παροχή επιχειρηματικών και τεχνολογικών υπηρεσιών σε ομάδες ΜΜΕ, υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας για ΜΜΕ μέσω νέων χρηματοδοτικών μέσων.
- 2) Κοινωνία των πληροφοριών, που περιλαμβάνει την ανάπτυξη υπηρεσιών και εφαρμογών τοπικού περιεχομένου, τη βελτίωση της πρόσβασης και την ανάπτυξη δημόσιων διαδικτυακών υπηρεσιών, ενίσχυση και παροχή υπηρεσιών σε ΜΜΕ για την υιοθέτηση και την αποτελεσματική χρήση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών,
- 3) Περιβάλλον, που περιλαμβάνει επενδύσεις σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων, υδροδότηση, κατεργασία υγρών λυμάτων και ποιότητα του αέρα αστικών περιοχών, ενοποιημένη πρόληψη και έλεγχο ρύπανσης, εξυγίανση μολυσμένων χώρων και γης, προώθηση της βιοποικιλότητας και της προστασίας της φύσης, ενίσχυση ΜΜΕ για την προώθηση βιώσιμων τρόπων παραγωγής μέσω της εισαγωγής αποτελεσματικών από πλευράς κόστους περιβαλλοντικών συστημάτων διαχείρισης και της υιοθέτησης και χρήσης τεχνολογιών πρόληψης της ρύπανσης.
- 4) Πρόληψη κινδύνων, που περιλαμβάνουν ανάπτυξη και υλοποίηση σχεδίων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων.
- 5) Τουρισμός, που περιλαμβάνει προώθηση φυσικών και πολιτιστικών πόρων ως δυνατότητας για την ανάπτυξη βιώσιμου τουρισμού, προστασία και ενίσχυση της πολιτιστικής κληρονομιάς ως μέσου υποστήριξης της οικονομικής ανάπτυξης, ενισχύσεις για τη βελτίωση της παροχής τουριστικών υπηρεσιών μέσω παροχής νέων υπηρεσιών υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.
- 6) Επενδύσεις στις μεταφορές, που περιλαμβάνουν διευρωπαϊκά δίκτυα και ενιαίες στρατηγικές αστικών περιοχών για καθαρές αστικές συγκοινωνίες, οι οποίες συμβάλουν στη βελτίωση της πρόσβασης και στην ποιότητα των υπηρεσιών για επιβάτες και εμπορεύματα, στην επίτευξη πιο ισορροπημένης κατανομής των μεταφορικών μέσων, στην προώθηση πολυτροπικών συστημάτων και στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- 7) Ενέργεια, συμπεριλαμβανομένων διευρωπαϊκών δικτύων, που συμβάλουν στη βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, συμπληρώνουν την εσωτερική αγορά και εξασφαλίζουν τον σεβασμό του περιβαλλοντικού προβληματισμού, την βελτίωση της αποδοτικότητας της ενέργειας και την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- 8) Επενδύσεις στην εκπαίδευση, που συμβάλλουν στην αύξηση της ελκυστικότητας και της ποιότητας της ζωής στις περιφέρειες.

- 9) Υγεία που περιλαμβάνει επενδύσεις για την ανάπτυξη και βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας οι οποίες συμβάλλουν στην περιφερειακή ανάπτυξη και την ποιότητα της ζωής στις περιφέρειες.
- 10) Άμεση ενίσχυση των επενδύσεων στις ΜΜΕ που συμβάλουν στη δημιουργία και τη διασφάλιση θέσεων εργασίας.

Άρθρο 5

Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση

Για τον στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» οι ενισχύσεις που χορηγεί το ΕΤΠΑ, στα πλαίσια των περιφερειακών στρατηγικών βιώσιμης ανάπτυξης, επικεντρώνονται στις ακόλουθες προτεραιότητες:

- 1) Καινοτομία και οικονομία της γνώσης, μέσω της στήριξης του σχεδιασμού και της υλοποίησης περιφερειακών στρατηγικών καινοτομίας οι οποίες οδηγούν σε αποδοτικά περιφερειακά συστήματα καινοτομίας, και ειδικότερα στα ακόλουθα:
  - α) Ενίσχυση των περιφερειακών δυνατοτήτων Ε&ΤΑ και καινοτομίας, που συνδέονται άμεσα με τους στόχους της περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης, μέσω της στήριξης βιομηχανικών ή ειδικών τεχνολογικών κέντρων, μέσω της προώθησης της μεταφοράς τεχνολογίας, μέσω της ανάπτυξης τεχνολογικών προβλέψεων και της συγκριτικής αξιολόγησης διεθνών πολιτικών με στόχο την προώθηση της καινοτομίας, και μέσω της στήριξης της συνεργασίας μεταξύ εταιριών και κοινών πολιτικών Ε&ΤΑ και καινοτομίας.
  - β) Ενθάρρυνση της καινοτομίας στις ΜΜΕ με την προώθηση δικτύων συνεργασίας πανεπιστημίων-εταιριών, με τη στήριξη επιχειρηματικών δικτύων και ομάδων ΜΜΕ και με τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε προωθημένες υπηρεσίες υποστήριξης επιχειρήσεων, με την υποστήριξη της ενσωμάτωσης καθαρών και καινοτόμων τεχνολογιών στις ΜΜΕ.
  - γ) Προώθηση της επιχειρηματικότητας με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και με την υποστήριξη της δημιουργίας νέων εταιριών από πανεπιστήμια και υφιστάμενες εταιρίες.
  - δ) Δημιουργία νέων χρηματοδοτικών μέσων και διευκολύνσεων επώασης με στόχο τη δημιουργία ή την επέκταση εταιριών έντασης γνώσης.
- 2) Περιβάλλον και πρόληψη των κινδύνων, και ειδικότερα στα ακόλουθα:
  - α) Ενθάρρυνση επενδύσεων για την εξυγίανση μολυσμένων χώρων και γης και προώθηση της ανάπτυξης υποδομών που συνδέονται με την βιοποικιλότητα και τους χώρους Natura 2000 και συμβάλουν στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και τη διαφοροποίηση των αγροτικών περιοχών.
  - β) Ενθάρρυνση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

- γ) Προώθηση των καθαρών δημόσιων αστικών μεταφορών.
  - δ) Ανάπτυξη σχεδίων και μέτρων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων.
- 3) Πρόσβαση, εκτός των μεγάλων αστικών κέντρων, σε μεταφορές και υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος και ειδικότερα στα ακόλουθα:
- α) Ενίσχυση των δευτερογενών δικτύων μέσω της βελτίωσης των ζεύξεων των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών με περιφερειακά σιδηροδρομικά κέντρα, αεροδρόμια και λιμάνια ή με πολυτροπικά συστήματα, μέσω της παροχής ακτινικών ζεύξεων με βασικούς σιδηροδρομικούς άξονες, και μέσω της προώθησης περιφερειακών και τοπικών οδών εσωτερικής ναυσιπλοΐας,
  - β) Προώθηση της πρόσβασης και της αποτελεσματικής χρήσης των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών από τις ΜΜΕ με την υποστήριξη της πρόσβασης σε δίκτυα, τη δημιουργία δημόσιων σημείων πρόσβασης στο διαδίκτυο, τον εξοπλισμό και την ανάπτυξη υπηρεσιών και εφαρμογών.

Άρθρο 6

Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία

Για τον στόχο “Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία”, οι ενισχύσεις που χορηγεί το ΕΤΠΑ επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

- 1) Ανάπτυξη διασυνοριακών οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων μέσω κοινών στρατηγικών για τη βιώσιμη εδαφική ανάπτυξη, και κυρίως:
  - α) Ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας και ιδίως της ανάπτυξης ΜΜΕ στους τομείς του τουρισμού, των πολιτιστικών δραστηριοτήτων και του διασυνοριακού εμπορίου.
  - β) Ενθάρρυνση της προστασίας και κοινής διαχείρισης του περιβάλλοντος.
  - γ) Μείωση της απομόνωσης μέσω της καλύτερης πρόσβασης στα δίκτυα και στις υπηρεσίες μεταφορών, πληροφοριών και επικοινωνιών και σε διασυνοριακά συστήματα ύδρευσης, διαχείρισης αποβλήτων και ενέργειας, και
  - δ) Ανάπτυξη της συνεργασίας, των δυνατοτήτων και της κοινής χρήσης υποδομών ιδιαίτερα σε τομείς όπως η υγεία, ο πολιτισμός και η εκπαίδευση.

Επιπλέον, το ΕΤΠΑ είναι δυνατό να συνεισφέρει στην προώθηση της ενοποίησης των διασυνοριακών αγορών εργασίας, των τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης, των ίσων ευκαιριών, της εκπαίδευσης και της κοινωνικής ένταξης και της κοινής χρήσης ανθρωπίνων πόρων και εγκαταστάσεων για Ε&ΤΑ.

- 2) Καθιέρωση και ανάπτυξη διεθνικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης και της διμερούς συνεργασίας μεταξύ θαλάσσιων περιφερειών, μέσω της χρηματοδότησης

δικτύων και δράσεων που οδηγούν σε ενοποιημένη ανάπτυξη του εδάφους με τις ακόλουθες προτεραιότητες:

- α) Διαχείριση των υδάτων με σαφή διεθνική διάσταση, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας και διαχείρισης λεκανών απορροής, παράκτιων ζωνών, θαλάσσιων πόρων, υπηρεσιών υδροδότησης και υγροβιότοπων.
  - β) Βελτίωση της πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε διασυνοριακούς τομείς διευρωπαϊκών δικτύων, βελτιωμένη τοπική και περιφερειακή πρόσβαση σε εθνικά και διεθνικά δίκτυα και συστήματα, βελτιωμένη διαλειτουργικότητα εθνικών και περιφερειακών συστημάτων και προώθηση προηγμένων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών,
  - γ) Πρόληψη των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της θαλάσσιας ασφάλειας και της προστασίας από πλημμύρες, θαλάσσια ρύπανση και ρύπανση εσωτερικών υδάτων, πρόληψη και προστασία από τη διάβρωση, τους σεισμούς και τις χιονοστιβάδες. Τα προγράμματα είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν την προμήθεια εξοπλισμού και την ανάπτυξη υποδομών, τη σύνταξη και την εφαρμογή διεθνικών σχεδίων βοήθειας, κοινών συστημάτων χαρτογράφησης κινδύνων και την ανάπτυξη κοινών οργάνων για τη μελέτη, την πρόληψη, την παρακολούθηση και τον έλεγχο φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων.
  - δ) Δημιουργία επιστημονικών και τεχνολογικών δικτύων σε τομείς που αφορούν την ισόρροπη ανάπτυξη διεθνικών περιοχών, και περιλαμβάνουν τη δημιουργία δικτύων μεταξύ πανεπιστημίων και ζεύξεων για την πρόσβαση σε επιστημονικές γνώσεις και τη μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ εγκαταστάσεων E&TA και διεθνών κέντρων αριστείας E&TA, την ανάπτυξη διεθνικών κοινοπραξιών για την κοινή χρήση πόρων E&TA, την αδελφοποίηση ιδρυμάτων μεταφοράς τεχνολογίας και την ανάπτυξη κοινών μέσων χρηματοδοτικής τεχνικής για την υποστήριξη της E&TA στις MME.
- 3) Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της περιφερειακής πολιτικής με την προώθηση της δικτύωσης και της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ περιφερειακών και τοπικών αρχών και με εστίαση στα θέματα που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2 και στο άρθρο 8, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων για δίκτυα συνεργασίας τα οποία καλύπτουν ολόκληρη την Κοινότητα και δράσεων που περιλαμβάνουν μελέτες, συλλογή δεδομένων καθώς και παρακολούθηση και ανάλυση των αναπτυξιακών τάσεων στην Κοινότητα.

Άρθρο 7

Κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών

Οι παρακάτω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για ενίσχυση από το ΕΤΠΑ:

- α) ΦΠΑ,
- β) τόκοι για οφειλές,

- γ) αγορά γης για ποσό που ξεπερνά το 10% της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης της σχετικής δράσης,
- δ) στέγαση,
- ε) αποξήλωση πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΕΛΑΦΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ

Άρθρο 8

Αστικές περιοχές

3. Στην περίπτωση δράσεων που αφορούν αναβάθμιση αστικών περιοχών όπως προβλέπεται στα άρθρα 25 παράγραφος 4 στοιχείο α) και 36 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...), το ΕΤΠΑ ενισχύει την ανάπτυξη συμμετοχικών, ενοποιημένων στρατηγικών για την αντιμετώπιση των πολυάριθμων οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών προβλημάτων που επηρεάζουν τις αστικές περιοχές.

Στο πλαίσιο αυτό είναι δυνατόν να συνδυαστούν η αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, η αξιοποίηση βιομηχανικών εκτάσεων και η διατήρηση και ανάπτυξη της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς με μέτρα προώθησης της επιχειρηματικότητας, της τοπικής απασχόλησης και της ανάπτυξης των τοπικών κοινοτήτων καθώς και με την παροχή υπηρεσιών στον πληθυσμό λαμβανομένων υπόψη των δημογραφικών εξελίξεων.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 33 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...), η χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ μέτρων στα πλαίσια του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...) για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο αυξάνεται στο 10% της σχετικής προτεραιότητας.

Άρθρο 9

Αγροτικές περιοχές και περιοχές που εξαρτώνται από την αλιεία

Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες εξασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα και τη λογική συνέπεια μεταξύ των μέτρων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. (...) και των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. (...) αφενός, και των προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, αφετέρου.

Οι παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ στις αγροτικές περιοχές και στις περιοχές που εξαρτώνται από την αλιεία επικεντρώνονται στην οικονομική διαφοροποίηση τέτοιων περιοχών, και περιλαμβάνουν :

- 1) Υποδομές βελτίωσης της πρόσβασης.
- 2) Επιτάχυνση της ανάπτυξης δικτύων και τηλεπικοινωνιών σε αγροτικές περιοχές.
- 3) Ανάπτυξη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων σε τομείς εκτός από τους τομείς της γεωργίας και της αλιείας.
- 4) Ενίσχυση των δεσμών μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών.
- 5) Ανάπτυξη του τουρισμού και των διευκολύνσεων σε αγροτικές περιοχές.

Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες εξασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα και τη λογική συνέπεια μεταξύ των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και εκείνων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας αφενός και των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ αφετέρου. Προς το σκοπό αυτό, για τις δράσεις που αναφέρονται στα σημεία 1), 3) και 5), τα κράτη μέλη κατά την εκπόνηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων καθορίζουν σαφή κριτήρια προσδιορισμού των δράσεων που λαμβάνουν ενίσχυση από το ΕΤΠΑ με βάση το παρόν άρθρο ή από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης με βάση τα άρθρα 49 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και θ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...), για τις αγροτικές περιοχές ή από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας με βάση το άρθρο (...) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...) για περιοχές που εξαρτώνται από την αλιεία.

Άρθρο 10

Περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα

Στα περιφερειακά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και καλύπτουν περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...) καταβάλλεται ιδιαίτερη προσοχή να αντιμετωπισθούν οι ιδιαίτερες δυσκολίες αυτών των περιοχών.

Με την επιφύλαξη των άρθρων 3 και 4 το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί ιδιαίτερα τις επενδύσεις που στοχεύουν στη βελτίωση της πρόσβασης, στην προώθηση και ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την πολιτιστική κληρονομιά, στην προώθηση της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων και στην τόνωση του τουριστικού τομέα.

Άρθρο 11

Εξόχως απόκεντρες περιφέρειες

Με τα πρόσθετα κονδύλια που προβλέπονται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...) και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού το ΕΤΠΑ συγχρηματοδοτεί λειτουργικές δαπάνες στις εξόχως

απόκεντρες περιφέρειες προκειμένου να αντισταθμιστεί το πρόσθετο κόστος που δημιουργείται στις περιοχές οι οποίες καλύπτονται από το άρθρο 4 καθώς και στις παρακάτω επιπλέον περιοχές, εξαιρουμένων προϊόντων που εμπίπτουν στο παράρτημα Ι της συνθήκης:

- α) Ενίσχυση υπηρεσιών μεταφοράς εμπορευμάτων και αρχική ενίσχυση για υπηρεσίες μεταφορών.
- β) Ενίσχυση για την αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με την αποθήκευση, το υπερβολικό μέγεθος και τη συντήρηση εργαλείων παραγωγής και με την έλλειψη ανθρωπίνου κεφαλαίου στην τοπική αγορά εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΣΤΟΧΟ «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ»

ΜΕΡΟΣ 1 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Άρθρο 12

Περιεχόμενο

Τα επιχειρησιακά προγράμματα στα πλαίσια του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» περιέχουν τις ακόλουθες πληροφορίες:

- 1) Ανάλυση της κατάστασης του τομέα συνεργασίας όσον αφορά τα ισχυρά και αδύνατα σημεία του και τη στρατηγική που υιοθετήθηκε για την αντιμετώπισή τους.
- 2) Αιτιολόγηση των προτεραιοτήτων που επελέγησαν με βάση τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας, τις προκύπτουσες προτεραιότητες για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και τις αναμενόμενες επιπτώσεις, όπως αυτές προκύπτουν από την εκ των προτέρων αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 46 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...).
- 3) Πληροφορίες σχετικά με τις προτεραιότητες και τους ιδιαίτερους στόχους τους. Οι στόχοι αυτοί ποσοτικοποιούνται με τη χρήση περιορισμένου αριθμού δεικτών για την υλοποίηση, τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις. Οι δείκτες επιτρέπουν τη μέτρηση της προόδου και της αποτελεσματικότητας των στόχων με τους οποίους υλοποιούνται οι προτεραιότητες.
- 4) Κατανομή των τομέων ενίσχυσης ανά κατηγορία σύμφωνα με τους λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...).

- 5) Ενιαίο σχέδιο χρηματοδότησης, χωρίς επιμέρους ανάλυση ανά κράτος μέλος, που περιλαμβάνει δύο πίνακες:
- α) Πίνακα στον οποίο περιλαμβάνονται για κάθε έτος, σύμφωνα με τα άρθρα 50 έως 53 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...), τα συνολικά κονδύλια του ΕΤΠΑ. Η συνολική συνεισφορά του ΕΤΠΑ που διατίθεται κάθε χρόνο είναι συμβατή με τις σχετικές δημοσιονομικές προοπτικές.
  - β) Πίνακα που καθορίζει για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού και για κάθε προτεραιότητα τα συνολικά κονδύλια από τους δημόσιους πόρους χρηματοδότησης της Κοινότητας και των αντίστοιχων εθνικών συνεισφορών καθώς και το ποσοστό συνεισφοράς του ΕΤΠΑ.
- 6) Τις διατάξεις υλοποίησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα που περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
- α) Ορισμό από το κράτος μέλος όλων των φορέων που προβλέπονται στο άρθρο 14.
  - β) Περιγραφή των συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης καθώς και τη σύσταση της επιτροπής παρακολούθησης.
  - γ) Προσδιορισμό των διαδικασιών κινητοποίησης και κυκλοφορίας των χρηματοδοτικών ροών, ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνειά τους.
  - δ) Τις διατάξεις που θεσπίστηκαν προκειμένου να εξασφαλιστεί η δημοσιότητα του επιχειρησιακού προγράμματος.
  - ε) Περιγραφή των διαδικασιών που συμφωνήθηκαν μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους για την ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων προκειμένου να καλυφθούν οι απαιτήσεις για πληρωμές, παρακολούθηση και αξιολόγηση, οι οποίες καθορίζονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. (...).
- 7) Ενδεικτικό κατάλογο μεγάλων έργων κατά την έννοια του άρθρου 38 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...) που προβλέπεται να υποβληθούν κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

ΜΕΡΟΣ 2 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

Άρθρο 13

Κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών

Με την επιφύλαξη του άρθρου 55 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...), η Επιτροπή είναι δυνατόν μετά από αίτημα των κρατών μελών να προτείνει κανόνες για την επιλεξιμότητα ορισμένων κατηγοριών δαπανών σε αντικατάσταση των αρχικών κανόνων. Αυτοί οι κοινοτικοί κανόνες

για την επιλεξιμότητα των δαπανών θεσπίζονται μέσω κανονισμού της Επιτροπής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 104 παράγραφος (3) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...).

ΜΕΡΟΣ 3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 14

Ορισμός των αρχών

1. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε επιχειρησιακό πρόγραμμα ορίζουν μια διαχειριστική αρχή, μια αρχή πιστοποίησης και μια αρχή ελέγχου που εδρεύουν στο κράτος μέλος της διαχειριστικής αρχής. Η αρχή πιστοποίησης λαμβάνει τις πληρωμές που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή και κατά γενικό κανόνα πραγματοποιεί τις πληρωμές στον κύριο δικαιούχο.

Τα κράτη μέλη συγκροτούν κοινή τεχνική γραμματεία που εδρεύει εντός της διαχειριστικής αρχής. Η γραμματεία αυτή επικουρεί τη διαχειριστική αρχή και την επιτροπή παρακολούθησης στην εκτέλεση των αντίστοιχων καθηκόντων τους.

2. Η αρχή ελέγχου για το επιχειρησιακό πρόγραμμα υποβοηθείται από ομάδα ελεγκτών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που προβλέπονται στο άρθρο 61 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...). Η ομάδα αυτή συγκροτείται από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Περιλαμβάνει ένα εκπρόσωπο ανά φορέα ελέγχου που ορίζεται από κάθε κράτος μέλος το οποίο συμμετέχει στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Κάθε ομάδα ελεγκτών συγκροτείται το αργότερο εντός τριών μηνών από την απόφαση έγκρισης του επιχειρησιακού προγράμματος. Η ομάδα θεσπίζει τους κανόνες λειτουργίας της. Της ομάδας προεδρεύει η αρχή ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος.

Η τελική έκθεση της αρχής ελέγχου για το επιχειρησιακό πρόγραμμα που προβλέπεται στο άρθρο 70 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...) πρέπει να έχει εγκριθεί από την ομάδα των ελεγκτών.

3. Κάθε κράτος μέλος που συμμετέχει στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ορίζει εκπροσώπους οι οποίοι συμμετέχουν στην επιτροπή παρακολούθησης που αναφέρεται στο άρθρο 64 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...).

Άρθρο 15

Καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής

Η διαχειριστική αρχή εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...), με εξαίρεση εκείνα τα οποία αφορούν την κανονικότητα των δράσεων και των δαπανών σε σχέση με τους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες. Στον τομέα αυτό η ευθύνη της περιορίζεται στο να ελέγξει ότι οι δαπάνες για κάθε δικαιούχο που συμμετέχει σε κάποια δράση έχουν πιστοποιηθεί από τον εγκριμένο ελεγκτή.

Άρθρο 16

Σύστημα ελέγχου

Προκειμένου να πιστοποιηθούν οι δαπάνες που προβλέπονται στο άρθρο 21, κάθε κράτος μέλος συγκροτεί σύστημα ελέγχου το οποίο επιτρέπει τον έλεγχο της παράδοσης των προϊόντων και των υπηρεσιών που συγχρηματοδοτούνται, της εγκυρότητας των δαπανών που δηλώνονται για δράσεις ή τμήμα δράσεων οι οποίες υλοποιούνται στην επικράτειά τους, και τη συμμόρφωση αυτών των δαπανών και των σχετικών δράσεων ή τμημάτων αυτών των δράσεων, με τους κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες. Στην περίπτωση που οι έλεγχοι για την παράδοση των προϊόντων και των υπηρεσιών που συγχρηματοδοτούνται είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν μόνο σε σχέση με τη συνολική δράση, οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται από τον ελεγκτή του κύριου δικαιούχου ή από την διαχειριστική αρχή.

Κάθε κράτος μέλος φροντίζει ώστε οι δαπάνες να είναι δυνατόν να πιστοποιηθούν από τους εγκεκριμένους ελεγκτές εντός περιόδου δύο μηνών.

Άρθρο 17

Δημοσιονομική διαχείριση

1. Η συνεισφορά του ΕΤΠΑ καταβάλλεται σε έναν ενιαίο λογαριασμό χωρίς εθνικούς επί μέρους λογαριασμούς.
2. Με την επιφύλαξη των ευθυνών των κρατών μελών για τον εντοπισμό και τη διόρθωση παρατυπιών και για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, η αρχή πιστοποίησης ανακτά από τον κύριο δικαιούχο όλα τα ποσά που καταβλήθηκαν ως αποτέλεσμα παρατυπίας. Οι δικαιούχοι επιστρέφουν στον κύριο δικαιούχο τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά με βάση τη συμφωνία που υφίσταται μεταξύ τους.

Στην περίπτωση που ο κύριος δικαιούχος δεν πετύχει να ανακτήσει τα ποσά από τους δικαιούχους, τα κράτη μέλη στην επικράτεια των οποίων εδρεύει ο σχετικός δικαιούχος επιστρέφουν στην αρχή πιστοποίησης το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό προς το δικαιούχο αυτό.

Άρθρο 18

Ευρωπαϊκός όμιλος διασυνοριακής συνεργασίας

Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε κάποιο επιχειρησιακό πρόγραμμα στα πλαίσια του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» είναι δυνατό να χρησιμοποιήσουν το νομικό πρόσωπο συνεργασίας που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. (...) με στόχο να το καταστήσουν υπεύθυνο για τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος αναθέτοντας σε αυτό τις ευθύνες της διαχειριστικής αρχής και της κοινής τεχνικής γραμματείας. Στα πλαίσια αυτά κάθε κράτος μέλος συνεχίζει να φέρει την οικονομική ευθύνη.

ΜΕΡΟΣ 4 ΔΡΑΣΕΙΣ

Άρθρο 19

Επιλογή δράσεων

1. Οι δράσεις που επιλέγονται για επιχειρησιακά προγράμματα με στόχο την ανάπτυξη διασυνοριακών οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 και για επιχειρησιακά προγράμματα που στοχεύουν στην καθιέρωση και ανάπτυξη της διεθνικής συνεργασίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, περιλαμβάνουν δικαιούχους από τουλάχιστον δύο χώρες που συνεργάζονται με δύο τουλάχιστον από τους ακόλουθους τρόπους για κάθε δράση: κοινή ανάπτυξη, κοινή υλοποίηση, κοινή στελέχωση και κοινή χρηματοδότηση.

Ωστόσο, οι δράσεις που επιλέγονται για επιχειρησιακά προγράμματα τα οποία στοχεύουν στην καθιέρωση και ανάπτυξη διεθνικής συνεργασίας είναι δυνατόν να υλοποιηθούν από ένα μόνο κράτος μέλος, εφόσον έχουν υποβληθεί από φορείς που ανήκουν σε τουλάχιστον δύο κράτη μέλη.

2. Οι δράσεις που επιλέγονται για επιχειρησιακά προγράμματα τα οποία περιλαμβάνουν δίκτυα συνεργασίας και ανταλλαγή εμπειρίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3, περιλαμβάνουν τουλάχιστον τρεις δικαιούχους από τουλάχιστον τρεις περιφέρειες τουλάχιστον δύο κρατών μελών, που συνεργάζονται με τους ακόλουθους τρόπους για κάθε δράση: κοινή ανάπτυξη, κοινή υλοποίηση, κοινή στελέχωση και κοινή χρηματοδότηση.
3. Εκτός από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 64 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...), η επιτροπή παρακολούθησης ευθύνεται και για την επιλογή των δράσεων.

Άρθρο 20

Ευθύνη του κύριου εταίρου

1. Για κάθε δράση, ορίζεται ένας κύριος δικαιούχος. Ο κύριος δικαιούχος αναλαμβάνει τις παρακάτω ευθύνες:
  - α) Ρυθμίζει τις σχέσεις του με τους δικαιούχους που συμμετέχουν στη δράση με μια συμφωνία η οποία περιλαμβάνει, ανάμεσα στα άλλα, διατάξεις που εγγυώνται τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων για τη δράση κονδυλίων, καθώς και διατάξεις για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
  - β) Φέρει την ευθύνη για την υλοποίηση ολόκληρης της δράσης.

- γ) Φροντίζει ώστε οι δαπάνες που υποβάλλονται από τους δικαιούχους οι οποίοι συμμετέχουν στη δράση να έχουν πραγματοποιηθεί για το σκοπό της υλοποίησης της δράσης και να αντιστοιχούν στις δραστηριότητες που συμφωνήθηκαν μεταξύ των δικαιούχων οι οποίοι συμμετέχουν στη δράση.
  - δ) Ελέγχει κατά πόσον οι δαπάνες που υποβάλλονται από τους δικαιούχους οι οποίοι συμμετέχουν στη δράση έχουν πιστοποιηθεί από τους ελεγκτές που προβλέπονται στο άρθρο 14 παράγραφος 2.
  - ε) Φέρει την ευθύνη για τη μεταφορά της συνεισφοράς του ΕΤΠΑ στους δικαιούχους που συμμετέχουν στη δράση.
2. Η διαχειριστική αρχή καθορίζει τις ρυθμίσεις υλοποίησης για κάθε δράση, σε συμφωνία με το κύριο δικαιούχο.

Άρθρο 21

Πιστοποίηση των δαπανών

Η νομιμότητα και η κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται από κάθε δικαιούχο ο οποίος συμμετέχει στη δράση πιστοποιούνται από τους εγκεκριμένους ελεγκτές που προβλέπονται στο άρθρο 14 παράγραφος 2. Κάθε δικαιούχος που συμμετέχει στη δράση αναλαμβάνει την ευθύνη σε περίπτωση τυχόν παρατυπίας της δαπάνης την οποία έχει δηλώσει.

Άρθρο 22

Ειδικοί όροι που διέπουν την γεωγραφική θέση των δράσεων

1. Στα πλαίσια της διασυνοριακής συνεργασίας και σε ευλόγως αιτιολογημένες περιπτώσεις είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθεί ως και το 20% του προϋπολογισμού του επιχειρησιακού προγράμματος για δράσεις σε περιοχές NUTS επιπέδου III οι οποίες συνορεύουν με περιοχές που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (...).
2. Στα πλαίσια της διεθνικής συνεργασίας και σε ευλόγως αιτιολογημένες περιπτώσεις είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθεί ως και το 20% του προϋπολογισμού του σχετικού επιχειρησιακού προγράμματος για δράσεις στις οποίες συμμετέχουν και εταίροι εκτός της περιφέρειας αυτής.
3. Στα πλαίσια της διασυνοριακής και διεθνικής συνεργασίας, το ΕΤΠΑ είναι δυνατόν να χρηματοδοτήσει δαπάνες που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση δράσεων ή τμημάτων δράσεων στην επικράτεια χωρών εκτός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μέχρι και το 10% του ποσού της συνεισφοράς του στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, εφόσον από τις δράσεις αυτές επωφελούνται περιφέρειες της Κοινότητας.

Τα κράτη μέλη φροντίζουν για τη νομιμότητα και κανονικότητα αυτών των δαπανών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23

Μεταβατικές διατάξεις

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση, την τροποποίηση ή την ολική ή μερική κατάργηση μέτρων που έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο ή την Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/99 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, που ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Οι αιτήσεις που έγιναν στα πλαίσια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1783/99 παραμένουν σε ισχύ.

Άρθρο 24

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1783/99 καταργείται από την (...).

Οι παραπομπές στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1783/99 θεωρείται ότι αποτελούν παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 25

Ρήτρα επανεξέτασης

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επανεξετάζουν τον παρόντα κανονισμό με βάση πρόταση της Επιτροπής, το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Άρθρο 26

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2007.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, [...].

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]